

เทคนิคการถ่ายภาพให้สวยงาม

คณะกรรมการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้ ได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสร้างนวัตกรรมการปฏิบัติงานของสายสนับสนุน ครั้งที่ 1/2555 ในหัวข้อ “เทคนิคการถ่ายภาพให้สวยงาม” ในวันพุธที่ 21 มีนาคม 2555 เวลา 12.00-13.00 น. ณ ห้อง 217 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งได้เชิญนางสาวเขมิกา กลิ่นเกษร งานประชาสัมพันธ์และพัฒนาภาพลักษณ์องค์กร มาเป็นวิทยากรในครั้งนี้ สำหรับเนื้อหาเทคนิคการถ่ายภาพให้สวยงามนี้ จะมีอะไรที่น่าสนใจบ้างมาติดตามกันเลยคะ

นางสาวเขมิกา กลิ่นเกษร กล่าวว่า จริงๆ แล้วการถ่ายภาพให้สวยงามนั้น ขึ้นอยู่กับบริบทและปัจจัยหลายๆ ด้านประกอบกัน อาทิเช่น ความพร้อมของอุปกรณ์ คือจะให้ภาพที่ถ่ายจากกล้อง compact มีความสวยงามและคมชัดกว่ากล้อง single lens นั้นก็คงจะยากสักหน่อย แต่ก็จะมีเทคนิค/วิธีการในการถ่ายภาพให้มีความสวยงาม ดังนี้

➤ ความรู้เบื้องต้นสำหรับการถ่ายภาพ

ก่อนที่เราจะถ่ายภาพนั้น เราจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องกลไกการทำงานของกล้องก่อน กล่าวคือ กล้องดิจิตอลมีหลักการทำงานคล้ายๆ กับกล้องฟิล์ม คือแสงผ่านเลนส์ ผ่านรูรับแสง และผ่านชัตเตอร์ไปตกกระทบกับเซ็นเซอร์ภาพ จากนั้นจึงออกมาเป็นภาพ ส่วนการทำงานของกล้องฟิล์ม คือแสงผ่านเลนส์ ผ่านรูรับแสง และผ่านชัตเตอร์ไปตกกระทบกับแผ่นฟิล์ม แล้วออกมาเป็นภาพ และในปัจจุบันมีการพัฒนาระบบกล้องดิจิตอลให้มีลูกเล่นและฟังก์ชันต่างๆ ให้ง่ายต่อการใช้งาน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เกร็ดเล็ก เกร็ดน้อย

เมื่อซื้อกล้องมาครั้งแรก สิ่งที่ต้องปฏิบัติอย่างแรกคือ การอ่านคู่มือการใช้งานของกล้องที่ซื้อมา ว่ามีฟังก์ชันอะไรบ้าง ข้อมูลพื้นฐานของกล้องมีอะไรบ้าง และกล้องที่เลือกซื้อมามีคุณสมบัติเด่นอะไร เพื่อจะทำให้เรานำคุณสมบัติเด่นเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์จากกล้องได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

➤ ฟังก์ชันต่างๆ ของกล้อง

Scene Mode คือโปรแกรมสำเร็จรูปที่กล้องดิจิตอลจัดเตรียมไว้ โดยทุกๆ ไป จะมีทั้งในกล้อง compact และกล้อง single lens เพื่อใช้ถ่ายภาพในลักษณะและสถานการณ์ต่างๆ โดยมีรูปแบบทั่วไป ดังนี้

Portrait มักใช้สัญลักษณ์ “P” หรือรูปหน้าคน เป็นโปรแกรมที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายภาพบุคคล การทำงานของกล้องดิจิตอลจะเน้นที่บุคคลหรือวัตถุที่ต้องการถ่ายภาพ หรือการทำงานของกล้องบางรุ่นก็จะปรากฏกรอบสี่เหลี่ยมขึ้นมาและมีภาพบุคคลหรือวัตถุที่ต้องการถ่ายอยู่ภายในกรอบนั้น

Landscape มักใช้สัญลักษณ์ “L” หรือรูปวิวทิวทัศน์ ภูเขา เป็นโปรแกรมที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายภาพทิวทัศน์ เวลาถ่ายภาพด้วยโปรแกรมนี้นี้ ควรจะเปิดเลนส์ให้กว้าง เนื่องจากโปรแกรมนี้นี้จะโฟกัสภาพในระยะที่ไกลที่สุด หรือที่เรียกว่า “infinity”

Sports มักใช้สัญลักษณ์ “S” หรือรูปนักกีฬาวิ่ง เป็นโปรแกรมที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายภาพกีฬา หรือวัตถุที่มีการเคลื่อนไหวเร็วๆ ซึ่งเป็นการปรับความเร็วชัตเตอร์ให้สูงขึ้นโดยอัตโนมัติ มีการปรับระบบให้มีการถ่ายภาพต่อเนื่อง รวมถึงปรับค่าความไวแสงด้วย

Night Portrait มักใช้สัญลักษณ์ “P” ซึ่งจะคล้ายๆ กับ Portrait แต่ต่างกันตรงที่มีการชดเชยแสง เป็นโปรแกรมที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายภาพบุคคลตอนกลางคืนที่ฉากหลังพอมืดมีแสงสว่างอยู่บ้าง ซึ่งควรจะใช้อุปกรณ์เสริมช่วยคือ ขาตั้งกล้อง เพราะเวลาที่เรากำลังถ่ายภาพในพื้นที่ที่มีแสงน้อย ภาพจะไหว

➤ การจัดองค์ประกอบภาพ (อย่างง่าย)

องค์ประกอบภาพถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุดของการถ่ายภาพให้สวยงาม เพราะการถ่ายภาพถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ซึ่งมีหลายหลักการ แต่ในวันนี้จะขอยกตัวอย่างหลักการจัดองค์ประกอบภาพอย่างง่าย โดยผู้ที่ไม่มีพื้นฐานการถ่ายภาพก็สามารถนำไปใช้ได้ ดังนี้

1. การวางจุดสนใจของภาพ (Center of Interest)

ในการถ่ายภาพจำเป็นต้องเลือกจุดสนใจในภาพให้เป็นตัวเอก หลักการง่ายๆ ในการวางจุดสนใจคือ “จุดสนใจในภาพต้องดูง่าย ผู้ที่ชมภาพเข้าใจได้ทันทีว่าเราต้องการสื่อถึงอะไรในภาพ” เช่น การวางจุดสนใจให้มีสีตัดกับฉากหลัง และไม่จำเป็นต้องวางจุดสนใจไว้ตรงกลางเสมอไป

2. กฎสามส่วน

เป็นการจัดวางองค์ประกอบภาพให้ดูดี โดยการกำหนดจุดสนใจของเราที่จุดตัดของเส้นฉากแบ่งรูปออกเป็น 3 ส่วน ทั้งแนวตั้งและแนวนอน ซึ่งในกล้อง compact ส่วนใหญ่มีฟังก์ชัน Grid Line มาให้ โดยกฎสามส่วนสามารถวางจุดสนใจได้ทั้ง 4 จุดตัดและได้ทั้งแนวตั้งและแนวนอน

3. การจัดองค์ประกอบแบบสมมาตร

เป็นการจัดองค์ประกอบภาพด้วยการแบ่งเฟรมรูปออกเป็นสองส่วน ด้านซ้ายและด้านขวาให้สมมาตรกัน เพื่อให้จุดสนใจดูง่ายขึ้น และภาพมีความสมดุล

เกร็ดเล็ก เกร็ดน้อย

การถ่ายภาพในมุมต่างๆ ก็จะทำให้อารมณ์และความรู้สึกที่ต่างกัน ได้แก่

การถ่ายภาพมุมเฝย คือถ่ายจากที่ต่ำไปที่สูง จะให้ความรู้สึกของวัตถุที่ถ่ายมีความยิ่งใหญ่ เป็นผู้นำ

การถ่ายภาพมุมต่ำ คือถ่ายจากที่สูงไปที่ต่ำ จะให้ความรู้สึกของวัตถุที่ถ่ายดูต้อยต่ำ น้อยเนื้อต่ำใจ

4. จุดสนใจฉากหน้าฉากหลัง

การถ่ายภาพในลักษณะนี้คือ การเน้นวัตถุที่อยู่ด้านหน้าให้มีความคมชัดน่าสนใจ สีของวัตถุกับฉากด้านหลังเป็นสีที่ตัดกัน

ในการถ่ายภาพไม่จำเป็นต้องใช้เทคนิคการจัดองค์ประกอบภาพเพียงเทคนิคเดียว อาจจะใช้หลายๆ เทคนิคประกอบกันก็ได้ ซึ่งการถ่ายภาพจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์ ทักษะ และมุมมองการถ่ายภาพประกอบกันด้วย

➤ พื้นฐานที่นักถ่ายภาพควรรอบ

1. ความเร็วชัตเตอร์ หรือ Shutter Speed เป็นการกำหนดระยะเวลาในการถ่ายภาพ เช่น ถ้าเราต้องการถ่ายภาพที่วัตถุมีการเคลื่อนไหวเร็ว แต่เราต้องการภาพชัด ควรกำหนด Shutter Speed ที่มีค่าสูง คือมากกว่า 1/500 ขึ้นไป จึงจะเห็นภาพชัดเจน

2. ขนาดรูรับแสง เป็นการกำหนดปริมาณของแสงที่ผ่านเข้ามาในเลนส์ได้มากหรือน้อย เรียกว่า F-stop
ถาม อยากได้เทคนิคการถ่ายภาพ Portrait ให้ดูฟุ้งๆ จะถ่ายอย่างไร

ตอบ ถ้าในกล้อง compact สามารถปรับให้อยู่ในโหมด Portrait ได้ แต่ถ้าในกล้อง single lens เราต้องปรับขนาดของรูรับแสงให้มาก ภาพที่ออกมาจะมีลักษณะ “ชัดลึก” แต่หากปรับขนาดของรูรับแสงให้น้อย ภาพที่ออกมาจะมีลักษณะ “ชัดตื้น” กล่าวคือ จุดสนใจจะชัด พื้นหลังจะเบลอ

➤ เทคนิคการถ่ายภาพอื่นๆ ที่น่าสนใจ

1. เส้นนำสายตา เช่น การใช้ถนน เส้นแม่น้ำมาช่วย เพื่อให้วัตถุดูลึก มีมิติ
2. ภาพ close up เป็นการถ่ายภาพที่เน้นใบหน้า ซึ่งการถ่ายภาพไม่จำเป็นต้องถ่ายให้เห็นทั้งหมด จะถ่ายตรงหน้ามากลงมาก็ได้ โดยภาพที่ได้นี้จะเห็นดวงตา ซึ่งจะสื่อถึงอารมณ์และความรู้สึกออกมาด้วย
3. ภาพย้อนแสง ควรใช้อุปกรณ์เสริมคือ ขาตั้งกล้อง
4. การถ่ายภาพในกล้อง single lens ให้เห็นแสงบนฉากหลังเป็นรูปต่างๆ ได้แก่
 - **แสงกลม** โดยการเปิดรูรับแสงให้กว้าง
 - **แสงเหลี่ยม** โดยการเปิดรูรับแสงให้แคบ
5. การถ่ายภาพโดยใช้เลนส์ tele หรือ เลนส์ซูมเข้ามาช่วย จะทำให้ภาพเกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น

➤ ภาพที่ไม่ควรถ่าย ได้แก่

- ภาพที่ถ่ายแล้วมีพื้นที่เหลือ
- ภาพที่ถ่ายแล้วดูตัวเอกไม่มีความสำคัญ หรือกลืนไปกับฉากหลัง

➤ ภาพที่ควรถ่าย ได้แก่

- การถ่ายภาพให้แน่นๆ คือ เน้นวัตถุให้มีความเด่น
- การถ่ายภาพทั้งตัว ควรให้เห็นเท้าด้วย

➤ การใช้งานของภาพแต่ละประเภท

- **ภาพนิ่ง** ใช้สำหรับการทำสื่อสิ่งพิมพ์
- **ภาพเคลื่อนไหว** เป็นภาพที่ใช้เล่าเรื่องราวและจบในตัวของมันเอง ใช้สำหรับการทำรายการโทรทัศน์

มีลติมีเดีย

ภาพทุกภาพที่ถ่ายออกมาต้องเป็นการสื่อความหมาย หรือเป็นการบอกเรื่องราว

● สำหรับรายละเอียดเทคนิคการถ่ายภาพเบื้องต้น สามารถดูได้จากเอกสารประกอบเทคนิคการถ่ายภาพเบื้องต้น ที่แจกให้ในวันอบรมนะคะ

ท้ายกิจกรรมในวันนี้ คงทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้วิธีการถ่ายภาพเบื้องต้น และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงานต่อไป สำหรับกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งต่อไป จะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องใดโปรดติดตามนะคะ

นางสาวชนันท์ พรหมโชติ

ผู้บันทึก

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ผศ.ดร.วรวรรณ วาณิชย์เจริญชัย
2. ผศ.วาสนา จิตติมา
3. นางสาวศรีสุตา คล้ายคล่องจิตร
4. นายบุลากร บัวหลวง
5. นางสาวสุรางค์ ศิโรโรตม์สกุล
6. นางสาวรุ่งนภา อัครกุลชาติ
7. นางนภัสสร ลาภณรงค์ชัย
8. นางสาวเบญจวรรณ บุญณรงค์
9. นางนริศรา คำทอง
10. นางสาวอัญชลี เพลินมาลัย
11. นายวีระชัย คุ่มพงษ์พันธุ์
12. นายวัชรินทร์ ควรหาเวช
13. นางสาวขวัญใจ เนียมพิทักษ์
14. นางสาวชญญา แสงจันทร์
15. นางอรวรรณ พูลสุข
16. นางสาวชนันท์ พรหมโชติ
17. นางสาวดารานิตย์ กิ่งวัน
18. นายอนุกุล ม่วงโมรี
19. นางสาวณัฐริกา ฝางแก้ว
20. นางกิติมา วันทอง
21. นางสาวเขมิกา กลิ่นเกษร

วิทยากร